

לעילוי נשמת
הרה"ר משה יהודה
ב"ר שלמה ז"ל
מרמורשטיין
נלב"ע כ"ז אייר תשע"ח
ת.נ.צ.ב.ה.
הונצח ע"י המשפחה

לעילוי נשמת
מרת שושנה ע"ה
ב"ר משה יהודה ז"ל
זילברשטיין
נלב"ע כ"ט כסלו תשס"ד
ת.נ.צ.ב.ה.
הונצח ע"י המשפחה

פניני פרשת השבוע

נושא השבוע: **כח התפילה**

פרשת בהעלותך

בס"ד | גיליון מס' 332

כיצד עץ רב פארות שבק חיים בפתע פתאום?

ויהי העם כמתאוננים (י"א, א)

נשאו עיניהם השמימה נושעו, כי בכך ביטאו שהבינו את הרמז - שעליהם לשאת עיניים בתפילה לה', לשפוך שיח ולב בפני מלכו של עולם!

כי איבנו הטוב ואוהב, אינו חפץ ברעתנו, רק בטובתנו הוא רוצה. ואם אנו נתקלים בקושי, בימים שאינם קלים, בתקופה מרובת אסונות - זה אך ורק כי בורא עולם מייחל לשמוע את קולנו, מצפה להאזין לשוועת נפשנו! כל יהודי באשר הוא, צעיר כמבוגר, נער כזקן, בחור או אברך, עמל בתורה או עוסק לפרנסתו - אבא שבשמים מייחל לשמוע את קולו בתפילתו, ובצוק העתים, כשאינו מתפללים מספיק חלילה - הוא מעמיד בפנינו קשיים כדי להזכירנו להתפלל אליו!

הבה נפנים את המסר העולה מפרשת השבוע ומקשיי התקופה, ונמקד כוחות בתפילה לה' מעומק הלב. כדי להתפלל כראוי, כמה נכון להתכוון לתפילה, להגיע בזמן, להתחיל במועד מתוך יישוב הדעת, לנתק את הסלולרי, לסלק כל מפריע אחר, ולהיות מרוכז בעמידה לפני מלך המלכים, ובתפילה אליו בכונה ובדבוקות.

וככל שתפילתנו תהיה עילאית ונעלית יותר, ביותר כוונה וביותר ריכוז, מתוך הבנה בגודל המעמד ובקדושת הרגעים בהם אנו ניצבים מול מלכו של עולם ופותחים בפניו את ליבנו - כך נזכה שבורא עולם ישוש וישמח לקבל תפילותינו, וימלא משאלותנו במידה טובה ישועה ורחמים!

חתך ומחלה מוזמנים משמים...

טלטלות ותלאות רבות עבר ר' יצחק א., עד שמצא את הקונדיטוריה בה החל לעבוד כשכיר, וממנה החל להתפרנס בכבוד. העבודה אינה קלה: מדי יום, במשך שעות ארוכות, הוא ניצב על משמרתו, מכניס מגשי עוגות ומאפים לתנור, מוציא אותם, נכווה מעת לעת, פורס את הטעון פריסה, מצנן את הטעון צינון, מזלף קרם כשהדבר נדרש, וגם עומד בקופה לפי הצורך. הוא התרגל למקום העבודה ולמנהל האחראי עליו, אבל בכל זאת היה משהו שהציק לו.

אחמד. אחמד הוא הישמעאלי שעבד בקונדיטוריה עוד לפניו, וכל העת ניסה להצר את צעדיו. כלפי חוץ הם עבדו בשיתוף פעולה מלא, אולם מתחת לפני השטח שררה ביניהם מתוחות של ממש. אחמד ניסה להבליט את מקצועיותו ונסיגו הרב, כדי להבטיח שהעובד החדש לא ימצא יותר מדי חן בעיני המנהל. חמור מכן, בכל פעם שהתרחשה תקלה, שומשום התפור, מגש נשרף, קרם נמרח, וכיוצא באלה - טרח אחמד להדגיש כי זו אשמתו של העובד החדש, שאינו מנוסה מספיק...

יתכן שלעתים היה צודק, ובאמת ר' יצחק לא היה מנוסה די הצורך, כדרכו של עובד חדש. ובכל זאת - הוא ניסה להשקיע את מיטב כוחותיו ומרצו כדי להצליח בעבודה החדשה, והפריעה לו מאוד התנהגות של שותפו לעבודה. מעת לעת גם הבחין כי המנהל האחראי מקבל את דבריו של אחמד ומאמין למעשיותיו, והוא חשש לעתיד העסקתו.

ימים לא קלים עוברים על העם היהודי באשר הוא, צרות אחרונות משכחות את הראשונות לא עלינו. טרם נדמו הדי האבל מאסון אחד והנה מתרגש ובא אסון נוסף, ובתוכם - כולנו מצויים בחיי שגרה לא קלים. העם היושב בציון מנסה להתאווש מימי מלחמה, תלאות החיים גוברות והולכות, והשאלה הבעורת היא אחת:

כשקורה משהו בעולם, כולנו יודעים שאין זה מקרה, יש לכך תכלית, יש לכך מכוון. אז מה ה' מצפה מאיתנו? מה אנחנו יכולים לעשות כדי לעורר את רחמיו? כיצד נוכל לקדם את פני הרעה ולמונעה? איך ניתן לקרוע את רוע הגזירות? מהי דרך הפעולה שתהפוך את המציאות, ותעניק לנו חיי אושר בטוחים!?

כדי לענות על השאלות הללו, נשוב לראשית ימי ההיסטוריה היהודית. חכמינו ז"ל עוסקים בשאלה למה נגזר על אבותינו אברהם יצחק להמתין שנים ארוכות לילדים, ומאירים שסיבת הדבר היא כי הקדוש ברוך מצפה לתפילתם של צדיקים. הואיל ובורא עולם ציפה וייחל לשמוע את תפילתם, לפיכך הקשה עליהם מתנת הילדים, כדי שיתפללו אליו.

האמת ניתנת להיאמר, שגילוי זה הוא 'רעידת אדמה' של ממש. הרי כל קיום העם היהודי, היה תלוי בכך שלאבותינו ייוולד הדור הבא. הלא אם יצחק לא היה נולד לאברהם, אם יעקב לא היה נולד ליצחק - עם ישראל לא היה נולד בכלל, כל קיום העם היהודי היה בטל ומבוטל! ובכל זאת, הקדוש ברוך הוא 'סיכן' כביכול את כל הסיכוי של עם ישראל, רק מתוך רצון וציפיה לשמוע את קול אבותינו מתפללים אליו!

ומעשי אבות סימן לבנים, כי לא רק בצדיקים עסקינו. כל יהודי, באשר הוא שם, אבא שבשמים מצפה לשמוע את קולו, מיחל לתפילתו. פעמים רבות, כל סיבת הצרות והקשיים שלנו, היא רק בגלל שבורא עולם כמיה וכוסף לשמוע את קולנו המתפלל אליו, וכשנעשה זאת - הוא ימחר להרעיף עלינו שפע טובה וברכה!

גילוי זה נחשף בפרשת השבוע, המתארת את בני ישראל המתלוננים על טורח הדרך, תלונותיהם מתוארות במילים 'רע באוזני השם', והם נענשו על כך. הרה"ק בעל ה'חתם סופר' זי"ע מאיר משמעות עמוקה וכבירה במילים הללו:

הרי בני ישראל המתלוננים, יכולים היו להתפלל לה', לשאת אליו את עיניהם ולבקש את ישועתו. אבל הם לא עשו כך, הם בחרו להתלונן. בתלונתם הם העבירו מסר, כאילו אין להם מה לעשות לנוכח הצרה העוברת עליהם, כביכול אוזני ה' אינן כרויות להקשיב לשוועתם, זו המשמעות של המילים 'רע באוזני השם', כביכול אוזניו אינן פעילות להקשיב לשוועתם.

זה היה עיקר כובד חטאם, ועל כך הם נענשו. בורא עולם הוכיח להם שהוא שומע גם שומע, מאזין לתלונתם - ועל אחת כמה וכמה שיאזין לתפילתם, הרי לכך הוא מצפה. כי כשהיה נתקל בקושי, זה לא בגלל ש'ה' אינו מאזין לו, אלא ההיפך - כי ה' מאזין לו כל כך, ומייחל לשמוע את קולו מתפלל אליו! ואכן כן, כשהמתאוננים

כמה שניות ליום שלם!

בכל יום ובכל רגע, נדרשים אנו לשמירה והגנה מירבית ומיטבית. מקווים אנו להישמר ולהינצל מכל איום ורוחני, מכל מראה שאינו ראוי או הרהור אסור, ומייחלים לנהל את היום מתוך רוגע ושלווה, בלי פחדים וחרדות, בלי איומים גלויים או סמויים, בלי שהיצר יחולל לנו נזקים מיותרים... זה כמובן לא קל, כי הדרכים כולן בחזקת סכנה, גשמית ורוחנית גם יחד...

בספר 'קב הישר', פרק א, נחשפת סגולה יקרה שכדאי להכירה: מדי יום, עם היציאה מהבית, להניח את היד על המזוזה, ופשוט להתפלל, לבקש מה' במילים הבאות: 'ורבנו של עולם, חוסה נא עלי ומלטני מיצר הרע וכל כת דיליה, אמן!' או לקרוא את קריאת שמע פרשה ראשונה, מ'שמע ישראל עד 'ובשעריך'.

כמה טוב, כמה פשוט, כמה קל לביצוע וכמה כדאי: כמה שניות של תפילה כל יום, בעת היציאה מהבית, על יד המזוזה. בעל 'קב הישר' מבטיח שזו סגולה להינצל מכל פגע ונזק, מכל יצר ומשטין. אחים יקרים, כמה שניות של תפילה ונקבל יום רגוע, איזו סגולה נפלאה!

ר' יצחק הוא יהודי טוב, טוב מאוד אפילו. הוא יודע מה יהודי צריך לעשות, וזה מה שעשה. הוא החל להתפלל לה' שימצא את הדרך לסלק את אחמד מהעבודה, פשוט כך. אם הוא לא מסתדר אתו - שיסתלק לו אחמד למקום אחר, ויניח לו לנפשו.

בעיצומו של יום בהיר, נערכו בקונדיטוריה לאירוע יוקרתי במיוחד, והוכנה עוגת ענק שיועדה להיחתך לפטיפורים קטנים. בקול גבוה ותובעני, כשהוא מוודה שהמנהל ישמע גם יאזין, ביקש אחמד מר' יצחק שלא יבצע את החיתוך בעצמו כדי שלא יטעה ויהרוס את העוגה היפהפיה... ויניח לו - לאחמד, לבצע את המשימה המורכבת והרגישה כל כך...

ר' יצחק כבר הורגל בע'קיצות' מעין אלה, והניח לאחמד את המלאכה. וכשהניח אחמד את הסכין על העוגה - - -

לפתע חש כאב עז מפלח את ידיו, הסכין תחכה את אגודלו. דם רב החל לזוב ממנו, והוא נאלץ לעזוב את העוגה ולפנות לטיפול רפואי. באותו היום לא חזר לעבודה, ומעתה - הכנת האירוע היוקרתי והנכבד הזה, הוטלה על כתפיו של ר' יצחק, שביצע את המלאכה בדייקנות מושלמת וללא תקלות!

לא רק באותו יום. גם ביום המחר וגם ביום שאחרי, אחמד לא יכול היה לשוב לעבודה, הוא עסוק בתחבושותיו ובאגודלו. בינתיים ר' יצחק מופקד על המלאכה, מגשים מרהיבי עיניים יוצאים משערי הקונדיטוריה באפס תקלות בסיעתא דשמיא, והמנהל עומד מהצד, מביט ומבין כי העובד החדש מקצוען לא פחות מקודמו, בניגוד לכל הסיפורים שאחמד העליט אותו בהם.

עברו כמה ימים, כשהתפרים באגודלו של אחמד כבר קרמו עור והוא תכנן לחזור לעבודה - היה זה בדיוק בימים בהם הנגיף התפרץ במגזר הערבי, וגם אחמד נדבק... כעת, היו לר' יצחק שבועיים וחצי נוספים להוכיח עד כמה הוא מוכשר ומנוסה, מצליח להפיק תחת ידיו עבודה מושלמת ולנהל את כל ביצועי הקונדיטוריה בצורה יוצאת מן הכלל, וזה השתלם לו היטב...

כי המנהל, בראותו את הצלחת ר' יצחק, וכעבור כמעט חודש בו הוא היחיד שניצב לציוד בעוד אחמד איננו, היטיב את משכורתו, העניק לו יותר שעות ומשמרות, וגם האציל לו סמכויות - כולל סמכויות ניהול על ראשו של אחמד השפוף שחזר לעבודה אבל וחפוי ראש.

וכשר' יצחק מספר את הסיפור, הוא מוסיף כי אחמד זה מעולם לא נחתך בסכין, בקושי כוזה כוויית קלות. הוא גם נהג להגיע לעבודה גם כשלא חש בטוב, הכל כדי להוכיח כי אין עובד מסור כמוהו, ואיש לא יקח ממנו את חתך העובד המצטיין. אולם ברגע אחד, כשר' יצחק נשא תפילה מקירות לבו לבורא עולם - אחמד גם נחתך, גם חלה, גם הוכרח לשהות בבדיד, ולר' יצחק היתה הרווחה!

סיפור מופלא זה, המובא בספר 'טיב הקהילה', מאיר את עיניו של כל יהודי הנתון בצרה או במצוקה: אחים יקרים, יש לנו כתובת. כשיהודי נתון בצרה, כל הגדרש ממנו הוא - להתפלל, לשאת לה' עיניים ולבקש מעומק הלב. לעולם לא נדע מתי וכיצד יחיש לנו ה' את ישועתו, אולם דבר אחד בטוח:

אם יש לנו קושי בחיים - זה כדי שנתפלל. הבה נתפלל מעומק הלב, נשקיע כוחות, נתרכז בתפילה, נקדיש לה זמן וכוונה ראויה. ככל שתפילתנו תינשא מעומק הלב בצורה טובה ונעילית יותר - כך שומע תפילת כל פה יאזין לשוועתו ויחיש את פדות נפשו!

הענפים שנעלמו מעצמם?

היה זה בחודש ניסן תש"פ, עת התקיים בכולנו הפסוק 'לך עמי בוא בחדריך'. גזירת הריחוק החברתי בעקבות התפרצות הנגיף הלכה והחמירה, וכולנו התכנסנו, כל אחד בביתו, ממתנינים עד יעבור זעם. על אחת כמה וכמה, אלו הנמנים על קבוצות הסיכון והמבוגרים מבינינו, אשר הסתגרו בבתיהם לבדם, תוך בדידות לא קלה.

ברחוב חבוק בבני ברק, מתגוררת אשה מבוגרת, אשר נאלצה אף היא להסתגר בבית לבדה. זה לא היה נעים עבורה, והיא ביקשה ליהנות לכל הפחות מחלון פתוח לרווחה, שיאפשר לה לשבת בנוחות בספה בסלון, ולהביט במתרחש ברחוב. אלא שכאן נתקלה בקושי לא שגרת: מול חלונה ניצב עץ דקל מרובה ענפים, אשר הסתיר את כל הנוף. גם בעבר הדבר הפריע לה, אבל עכשיו ביתר שאת, הרי בגלל העץ וענפיו - איננה יכולה לראות מה קורה בחוץ, והיא כלואה בבית לחלוטין!

בימים כתיקונם, גיזום ענפים הוא באחריות העירייה, והיא פנתה לעירייה. אלא שאין אלו ימים כתיקונם, רק עובדים חיוניים יצאו לעבודה, וגוזמי עצים במקרים שאינם דחופים - אינם כאלה. כך שהעץ הוסיף להסתיר את הנוף שבחלון, ואין לה מושיע...

מה עשתה האשה? פשוט! החליטה להתפלל. איך וכיצד זה יעזור? - היא איננה יודעת. ובכל זאת, היא יהודיה, והיא במצוקה. נכון, זו מצוקה קלה עד בינונית, לא מעבר לכך. לא מדובר במחלה קשה או בקושי כלכלי חמור, לא בטרדניה נוראית ולא באסון קורע לב. ובכל זאת - העץ מפריע לה, והיא מתפלל לה' שיתור את הבעיה, בדרך שלו...

עברו שבועיים, ולפתע פתאום קרה משהו: ללא שום התראה מראש ובלי שום סימן מקדים, החלו ענפי העץ להתייבש בזה אחר זה. ללא מגע יד אדם, החל העץ להירקב עוד ועוד, וענפיו פרשו ממנו, נשרו ממנו עוד ועוד. לא חלפו ימים ארוכים, והעץ נותר חף מכל ענף, נקי מכל חריית דקל, והנוף המרחיב נפרש בהדרו מול החלון של האשה המתפללת...

אכן, לא יאומן כי יוספר: העד שסיפר לנו את הסיפור, הכיר את העץ בשיא תפארתו ובמלא הדרו, והתפלל לראות כי עברה עליו רוח רעה, ולפתע פתאום כל ענפיו 'התנדפו' ממנו. מעץ גדול ורב פירות נותר גזע קטן ומצומק, והחלון הפתוח שמעליו - הפך חשוף לכל המתרחש ברחוב. הוא תמה לפשר העניין, ואז האשה סיפרה את הסיפור בפשטות ובענווה, ומסתבר שתפילה מקירות ליבה - פשוט העלימה את ענפי העץ מהנוף...

אחים יקרים, את הכח הזה יש לכולנו. כח התפילה אינו רק של צדיקים מופלגים, ואינו מיועד רק למצוקות ענק. כשיש ליהודי בעיה - כל הדרוש ממנו הוא להתפלל, הא ותו לא. בורא עולם ממתין לתפילה שלנו, מייחל לשמוע אותנו. הבה נתפלל אליו מעומק הלב בכל עת צרה וצוקה, נכיר בגודל הרגע בו ניתנת לנו הזכות לפנות אליו ולבקש ממנו, והוא ישמע את שוועתו וימלא משאלות ליבנו לטובה!

עצה לשמחה, ולחיים!

את הסיפור הבא קיבלנו מהגה"צ רבי יחזקאל בינג שליט"א, ראש ישיבת המקובלים 'דברי שלום', אשר בדידו הוה עובדא, ומעשה שהיה כך היה:

ערב אחד התקשר אליו יהודי מחו"ל, ובקול בוכים תיאר בפניו כי בביתו יושב בחור מבוגר, אשר הגיע מזה זמן לפרק 'האיש מקדש', אולם טרם נמצא זיווג הראוי. השנים עוברות חולפות, הבן הולך ומתבגר, הוא ניסה כל סגולה ופנה לקבל ברכות מצדיקים רבים, אולם דבר לא הועיל. כעת, הוא מבקש כי הרב בינג יברך אותו, אולי תגיע עת ישועתו...

הרב בינג הקשיב ונאנח, אולם נענה ואמר: 'רגע, לפני שאני מברך אותך, אמור לי בבקשה: האם פנית אל בורא עולם המזווג זיווגים? אתה מספר שערכת סגולות וביקשת ברכות מצדיקים בשר ודם, אולם האם גם נשאת עיניך השמימה והתפללת מעומק הלב? הרי המצוקה הזו היא שלך, ויש לך אבא גדול וטוב שבידו לעזור לך. פנית אליו כבר? ביקשת את עזרתו?!

הלה התבלבל לרגע, נבוך קמעא, והשיב כי אינו רב ולא צדיק, הוא איש פשוט למדי, ולכן אינו מייחס חשיבות כה גדולה לתפילתו... הרב בינג נחרד: 'הרי המצוקה היא שלך, הבעיה היא שלך, אתה זה שחפץ לראות את בנך עומד תחת החופה ומקים את ביתו בשעה טובה. אתה סומך רק על אחרים? לתפילה שלך יש כוחות! למה שלא תדבר עם אבא שבשמים, תשפוך בפניו את לבך, תספר לו מה מעיק עליך?! - הרי בידו לעזור!'

האיש התקשה להבין ולקבל, ותהה האם אכן כן, כל יהודי יכול לפעול בתפילתו. לתומו חשב כי אמנם התפילה היא חובה על כולם, אבל רק צדיקים גדולים יכולים לפעול בתפילתם... בעוד הרב בינג מעמידו על טעותו, מברך אותו בהתרגשות ומוסיף: 'תבקש בעצמך! לתפילה שלך יש כח! אבא שבשמים הוא אבא של כולנו, והוא מייחל לשמוע אותנו! תפנה אליו בעצמך, תבקש ממנו שבמהרה תזכה לשמוח בשמחת בנך!'

היהודי הקשיב, נרגש לגלות משהו שלא הכיר עד אז, והבטיח כי אכן יתפלל בעצמו. כעבור תקופה קצרה התקשר כששמחה בקולו, וסיפר כי אכן כן - הוא החל להתפלל לישועת בנו, ולא ארכו הימים עד שזכה לישועה, ובנו בא בברית האירוסין! ויותר משהודה על העצה שהובילה לישועה, הודה על הגילוי שהאיר את חייו, אשר לכולנו כדאי להכירו:

התפילה היא של כולנו, של כולנו ממש. כל יהודי, בכל מצב, בכל מצוקה, רשאי וזכאי לפנות לאבא שבשמים, לספר מה מעיק עליו, לבקש להיושע. לפעמים, כל סיבת הקושי היא כי אבא שבשמים מצפה שנועשה זאת, אז הבה נתפלל מעומק הלב ונזכה לישועה!

וככל שתפילותינו יהיו כהלכה, מעומק הלב, בריכוז מוחלט, תוך כיבוי וסילוק כל מפריע, רק תפילה לה' מעומק הלב - כך נזכה שבזאת עולם יאזין לקול תפילתנו, יקשיב לתחינת ליבנו, ויחון אותנו בישועות וברכות במידה טובה ישועה ורחמים!

משיעוריו של מגיד השיעור הרה"ג אשר קובלסקי שליט"א

לשמיעת השיעורים בדף היומי ובנושאים נוספים חייגו: 073-2951342 | לקבלת העלון במייל: 6778160@gmail.com | לתרומות והנצחות (גם בכ. אשראי) למען הפצת העלון חייגו: 055-677-8160 | ניתן לתרום גם בעמדות נדרים פלוס